

Poctivé gastro bolo opäť oklamané. Výzva slovenskej vláde, aby dodržala, čo prijala a nediskriminovala niektoré prevádzky.

Iniciatíva 10 pre gastro, ktorá zastupuje už vyše 1 000 gastro prevádzok, dodávateľov, vinárov, pivovarníkov a takmer 10,000 zamestnancov či hostí, ktorí iniciatívu podporili formou petície, musí s lútosťou konštatovať, že gastro sektor bol opäť oklamáný. Štátna pomoc vo forme kompenzácií za zatvorenie gastro prevádzok, ktorá je medializovaná, slúži podľa nej len na politické PR, ale reálne je nedostatočná, pomalá, chaotická a diskriminačná.

“Radi by sme upozornili verejnosť, že situácia v gastronómii je ozaj kritická a pokiaľ sa niečo nezmení, môže sa stať, že si po kríze už do svojej obľúbenej reštaurácie nesadnete a budeme tu mať množstvo skrachovaných podnikov a prepustených zamestnancov. To bude v konečnom dôsledku nákladné aj pre štát, ktorému tým klesnú príjmy a stúpnu výdavky” popisuje situáciu Viliam Pavlovský, zakladateľ iniciatívy 10 pre gastro.

Na základe vlastných skúseností s čerpaním štátnej pomoci, definovala iniciatíva problémy, ktoré je potrebné vyriešiť a preto požaduje a navrhuje v jednotlivých troch formách štátnej pomoci gastro sektoru nasledovné a žiada kompetentných, aby sa k jednotlivým bodom vyjadrili, definovaním jasných termínov, odpovedí a vysvetlení.

A: Vo veci dotácií na krytie fixných nákladov pre podniky cestovného ruchu - z dielne Ministerstva Dopravy, iniciatíva žiada:

1. zrýchlenie rozhodovania a zrýchlenie vyplácania dotácií z 1. fázy. Mnohí nemajú po vyše mesiaci od podania žiadosti za mesiace apríl až október 2020 **do dnešného dňa žiadnu odpoveď**, ani financie, napriek pôvodným podmienkam, že žiadosť má byť spracovaná a vyplatená do 30 dní. A ministerstvo priebežne **bez udania dôvodu predlžuje dobu vyplácania**. K dnešnému dňu 09.02.2021 – je to už neuveriteľných **95 PRACOVNÝCH dní**. (zdroj mindop.sk) Pýtajú sa, prečo?
2. urýchlené spustenie 2. fázy - možnosti žiadať a čerpať dotácie aj za ďalšie 3 mesiace, počas ktorých boli gastro prevádzky povinne zatvorené v druhej vlne - teda **za november, december 2020 a január 2021** - a počas ktorých mali najvýraznejší pokles tržieb. Tiež **skrátene lehoty vyplatenia dotácií z maximálne 95 pracovných dní na pôvodných 30 kalendárnych dní** od podania žiadosti. *
3. umožnenie čerpania dotácií v 2. fáze aj gastro prevádzkam, ktoré vznikli aj po 31.3.2020 **, podobným spôsobom, ako je to pri Prvej Pomoci Plus, teda od mesiaca november, na základe porovnania tržieb s priemerom mesiacov pred 1.11.2020, počas ktorých prevádzka fungovala. **Nemožnosť týchto prevádzok čerpať dotáciu považuje iniciatíva za diskriminačnú**. Dátum vzniku prevádzky, ako podmienku čerpania dotácií, navrhujú zmeniť z 31.3.2020 na 31.10.2020.
4. navýšenie balíka financií na túto dotáciu, nakoľko je zjavné, že **avizovaná suma nepokryje všetkých žiadateľov *****, ktorí na pomoc majú nárok a majú o ňu záujem. Iniciatíva sa obáva, že práve z toho dôvodu pomoc mešká, nie je dostupná za obdobie od novembra a nie je dostupná pre novovzniknuté podniky.

B: Vo veci “Prvej pomoci” na udržanie zamestnanosti - z dielne Ministerstva Práce, Sociálnych vecí a rodiny, iniciatíva žiada:

1. Kompenzovať prevádzkam, ktoré museli z rozhodnutia vlády svoje prevádzky zatvoriť a teda nemali žiaden príjem alebo mali pokles tržieb, 100% výdavkov na zamestnancov aj za mesiace október, november, december 2020 a január 2021****. Od marca (za február) už bude v rámci Prvej pomoci ++ preplácaných 100% celkovej ceny práce, čo vítajú, ale **považujú za správne, v tomto duchu kompenzovať aj predošlé mesiace**.

Argument týkajúci sa odkladu odvodov neobstojí. Nakoľko odklad odvodov:

- je možný len pri sociálnych odvodoch, **zdravotné odvody musia byť v plnej výške uhradené**
- sa týka len odvodov za zamestnávateľa (73 % soc. odvodov), **odvody za zamestnancov (27 % soc. odvodov) museli byť uhradené za každý jeden mesiac**
- bol umožnený len za niektoré mesiace. Napríklad pri mesiacoch **október a november odklad nebol vôbec možný** a museli byť v plnej výške uhradené

Navyše odklad odvodov len zväčšuje balvan podlžností, ktorý tlačia prevádzky pred sebou. Aktuálne poctivé prevádzky už majú odložené odvody v desiatkach tisíc eur, pretože jednoducho nemajú financie na to, aby ich mohli uhradiť. Pri počte cca 25 zamestnancov môže byť reálne tento dlh až 25 000 eur.

C: Dotácie na nájomné - z dielne Ministerstva Hospodárstva

V aktuálnej podobe je **schéma preplácania nájomného pre mnohých nečerpateľná**, čo jednoznačne vidno aj na nízkom objeme vyčerpaných prostriedkov. Túto pomoc môže podnik, čerpať len vtedy, ak mu prenajímateľ poskytne zľavu minimálne 50% a teda prevádzka na ňu nemá automaticky nárok.

Diskriminované sú nasledovné prevádzky:

- tie, ktorým **prenajímateľ neposkytol žiadnu zľavu** (často sú to aj štátne či mestské podniky)
- tie, ktorých **prenajímateľ nie je súčinný** pri tejto forme pomoci a nemá záujem o ňu žiadať
- tie, ktoré **sú vo vlastných priestoroch** a často za ne platia obrovské splátky úverov a hypoték a ďalšie náklady (išli do väčšieho rizika, zainvestovali, vybudovali si svoje zariadenie a splácajú úvery, starajú sa o údržbu priestorov za vlastné prostriedky a nedostali vôbec nič.)

Vo veci Dotácií na nájomné - z dielne Ministerstva Hospodárstva, iniciatíva žiada:

1. Umožniť čerpanie dotácie na nájomné aj priamo nájomcom, vo forme **priamej dotácie na 50% výšky bežnej sumy nájomného**, pokiaľ prenajímateľ nebol ochotný poskytnúť zľavu ani súčinnosť pri žiadosti o túto dotáciu.
  2. Kompenzovať náklady spojené s prevádzkou aj tým, ktorí majú prevádzku vo vlastných priestoroch. V opačnom prípade sú tieto prevádzky diskriminované nemožnosťou čerpať štátnu pomoc, napriek tomu, že náklady spojené s vlastníctvom tejto prevádzky majú stále. Prevádzka vo vlastníctve musí často zabezpečiť - splácanie často rozsiahlych úverov, nevyhnutné údržbové činnosti, revízie plynových a elektrických zariadení, kontroly hasičských prístrojov, havarijné opravy na zariadení ako aj budovách, technológiách, výdavky spojené s dodržaním technických podmienok na prevádzkovanie budov, atď...
- Iniciatíva navrhuje preto **stanoviť určitú sumu na meter štvorcový prevádzky**, ktorá by sa podľa celkovej plochy prevádzky vyplácala **každý mesiac tým zariadeniam, ktoré podnikajú vo vlastných priestoroch**, za obdobie, ktoré boli a sú nariadením vlády zatvorené. Keďže im bolo a je znemožnené zhodnocovať svoju investíciu podnikaním, je opodstatnené im ju aspoň čiastočne kompenzovať.
3. Motivovať prenajímateľov, aby zľavy poskytovali. Jednou z možností je napríklad oslobodiť tento príspevok od dani z príjmu prenajímateľa.

Kontakt:

Viliam Pavlovský - viliam.pavlovsky@symp1.sk - 0908 931 405

www.10pregastro.sk - chcem@10pregastro.sk

peticie.com/10pregastro

[Video na podporu iniciatívy 10 pre gastro](#)

***Iniciatíva 10 pre gastro** spája malé a stredné gastro podniky, reštaurácie, puby, bary, kaviarne, ale aj vinárov, pestovateľov či pražiarov kávy a iných dodávateľov. Komunikuje problémy gastru, navrhuje krátkodobé aj dlhodobé riešenia pre pomoc gastro sektoru, a dáva priestor ľuďom z neho, podieľať sa na týchto riešeniach. Realizuje tiež petíciu na cielenú pomoc gastro sektoru, ktorú už podpísalo takmer 10,000 podporovateľov. [Video iniciatívy](#) ukazuje, kto všetko je spojený s témou gastro sektora, čo pozitívne nám gastronómia prináša a o čo všetko môžeme prísť, ak sa niečo nezmení.*

PRÍLOHY

* Oficiálne stanovisko z Ministerstva Dopravy je, že za mesiace november, december a január bude možné žiadať "čoskoro". Na otázku, čo znamená "čoskoro" sme už odpoveď nedostali. Z neoficiálnych zdrojov ministerstva sme zistili, že len možnosť žiadať bude asi v polovici apríla – zdôrazňujeme možnosť ŽIADAŤ!! – to reálne znamená, že peniaze budú vyplácané po sksenosti s prvou fázou pomaly 6-12 mesiacov od zatvorenia interiérov? Gastro bude opäť minimálne 6 mesiacov bez kompenzácií za zákaz podnikania. Čo je ozaj kritická situácia. Vyzývame preto Ministerstvo Dopravy, aby urýchlene umožnilo čerpať kompenzácie za mesiace november, december a január a aby čo najskôr zodpovedalo otázku, kedy sa bude dať o túto pomoc žiadať a týmto zahmlievaním nezvyšovalo už aj tak obrovské škody.

** Podniky, ktoré vznikli po 31.03.2020 – nemajú zatiaľ na túto pomoc nárok. Tieto podniky nevznikli za jeden deň ani za dva, niektoré prevádzky sa roky pripravovali budovali a boli majiteľmi vložené obrovské investície do slovenskej ekonomiky na to, aby vôbec prevádzku otvorili a vytvárali nové pracovné príležitosti. Štát by si mal takýchto podnikateľov rovnako vážiť a podporovať ich aby svoju činnosť mohli ďalej vykonávať a vytvárať hodnoty pre štát. Tieto podniky riadne platili odvody, DPH ako aj všetky ostatné poplatky. Nemali možnosť pre krátkosť času si vytvoriť žiadnu rezervu a teraz nemôžu čerpať ani pomoc určenú pre cestovný ruch. Je to veľká nespravodlivosť, nakoľko je možné veľmi jednoducho spriemerovať ich vykázaný obrat do októbra, kedy podnikali a platili do štátnej pokladne odvody aj DPH. A porovnať ich s nasledujúcimi mesiacmi v druhej vlne pandémie. Ide o jednoduchú úpravu už existujúceho opatrenia.

*** Nakoľko je aktuálne z balíka 100 miliónov eur vybavených len cca 500 žiadostí a už je vyčerpaných cca 11 miliónov eur (viššie 10%), obávame sa, že suma balíka je extrémne podhodnotená, nakoľko len gastro prevádzok je viššie 12,000 a tento balík má byť dispozíciou aj ďalším odvetviám cestovného ruchu.

**** Prečo je preplácanie 80% ceny práce za zamestnanca pri poklese tržieb 95% a viac pre prevádzku nepostačujúce a až nebezpečné? A to rovnako pre prevádzku, ktorá platila minimálne mzdy a pre tú ktorá platila riadne mzdy je to ešte horšie.

Príklad: Prevádzka A – zatvorená - tržba 0,00 Eur – platí minimálne mzdy a má 10 zamestnancov –

Pri minimálnej mzde – 623,00 Eur sú výdavky spoločnosti na zamestnanca – 842,28 Eur – mzda + odvody. Z tejto sumy môže spoločnosť pri splnení všetkých podmienok dostať maximálne 80% čo je – 673,82 Eur. Zvyšných 168,46 musí firma doplatiť z vlastných prostriedkov. Pri počte 10 zamestnancov je to **každý mesiac 1684,60 Eur** – odkiaľ ich zobrať ..?

Príklad: Prevádzka B – zatvorená - tržba 0,00 Eur – platí reálne mzdy a má 10 zamestnancov –

Pri reálnej mzde – 1000 Eur sú výdavky firmy ešte viššie – spoločnosť v tomto prípade potrebuje na každého zamestnanca – 1352,00 EUR a z tejto sumy firma dostane od štátu – 80% - to znamená – 1081,60 Eur a z vlastných zdrojov musí doplatiť – 270,40 Eur na každého zamestnanca. Pri desiatich zamestnancoch je to **2704,00 Eur za každý mesiac!**

Tu už ani nie je cesty späť nakoľko zamestnanec na ktorého sa žiada príspevok nesmie byť vo výpovednej lehote. To znamená, že pri štandardných podmienkach ak by aj zamestnávateľ chcel zamestnanca prepustiť, je to nemožné. Za posledný mesiac už príspevok nedostane a k tomu treba pripočítať minimálne 2 mesiace odstupné – to znamená, že z vlastných zdrojov potrebuje aj pri tom najlacnejšom zamestnancovi – 2520,00 Eur na každého zamestnanca ak ich má 10 je to – 25 200,00 Eur.

Ak zamestnávateľ nebude mať na doplatky na platy zamestnancov ani odvody – dopúšťa sa trestného činu a môže skončiť vo väzení.